

GUIA DOCENT

CULTURA MUSICAL

Coordinació: TOLMOS TENA, ANTONIO

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	CULTURA MUSICAL			
Codi	100979			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Educació Infantil i Grau en Educació Primària	5	OPTATIVA	Presencial
	Doble titulació: Grau en Educació Primària i Grau en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport	5	OPTATIVA	Presencial
	Grau en Educació Primària	4	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	1.8	4.2	
	Nombre de grups	1	1	
Coordinació	TOLMOS TENA, ANTONIO			
Departament/s	CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
CANO SOBREVALS, JORDI	jordi.cano@udl.cat	3	
TOLMOS TENA, ANTONIO	antoni.tolmos@udl.cat	3	

Objectius acadèmics de l'assignatura

Referits a coneixements

- Comprendre els principis que contribueixen a la formació cultural, personal i social des de les arts.
- Conèixer el currículum de primària en els aspectes artístics: plàstics, visuals i especialment musicals.

Referits a habilitats, destreses

- Exercitar-se en les tècniques adequades per a la pràctica musical: vocals, corporals, instrumentals i digitals.
- Utilitzar l'experimentació per desenvolupar les competències i continguts del currículum i exercitar-se en els processos d'avaluació.
- Desenvolupar les estratègies i els recursos per a la creació musical i/o de propostes didàctiques que fomentin la participació en activitats artístiques, dins i fora de l'escola.

Referits a actituds, valors i normes

- Crear hàbits d'investigació i d'anàlisi individual i en grup.
- Tenir iniciativa, esperit emprenedor i capacitat de generar noves idees i accions.
- Assumir la pluralitat com a font de riquesa estètica des del respecte cap a l'entorn natural i social.

Competències

1. Competències bàsiques (Reial Decret 861/2010)

CB1. Posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi -l'Educació- que parteix de la base de l'educació secundària general, i s'acostuma a trobar a un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

CB2. Aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseeixin les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seva àrea d'estudi.

2. Competències generals (Ordre Ministerial ECI / 3854/2007)

CE2. Dissenyar, planificar i avaluar processos d'ensenyament i aprenentatge, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals de centre.

CE4. Fomentar la lectura i el comentari crític de textos dels diversos dominis científics i culturals continguts en el currículum escolar.

CE8. Conèixer l'organització dels col·legis d'educació primària i la diversitat d'accions que comprèn el seu funcionament. CE10. Col·laborar amb els diferents sectors de la comunitat educativa i de l'entorn social.

3. Competències Transversals de la UdL

CT3. Implementar noves tecnologies i tecnologies de la informació i la comunicació.

CT5. Aplicar nocions essencials de pensament científic.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. Fonaments de l'educació musical

1.1. Fonamentació epistemològica de la didàctica de l'educació musical

1.2. Psicologia del desenvolupament i aptituds musicals

1.3. Aportacions dels corrents pedagògics a l'ensenyament de la música

1.4. Mètodes específics per a l'educació musical i la dansa: precursors de l'ensenyament de la música i la dansa

1.5. Els principals mètodes

1.6. Les noves tendències en l'educació musical

2. L'educació musical a diferents etapes educatives

2.1. Els contextos de l'educació musical

2.2. La música a l'educació infantil i a l'educació secundària

2.3. La música i la dansa en el currículum de l'educació primària

3. Orientacions pel desenvolupament de l'àrea d'expressió artística: música i dansa

3.1. Recursos i estratègies per a:

- L'exploració, la percepció, la comprensió i la valoració
- La interpretació i la creació
- La imaginació i la creativitat

3.2. El treball en equip i en xarxa del professorat

3.3. La interdisciplinarietat i la globalització

3.4. La tecnologia al servei de l'aprenentatge

4. La programació. Característiques i components

4.1. Característiques pròpies de la programació en l'àrea artística: música i dansa. Components curriculars

4.2. La unitat didàctica

4.3. El treball per projectes

4.4. Dissenys d'activitats

4.5. L'avaluació

5. Projectes de dinamització musical a l'escola

5.1. "Innovació educativa" i "Bones pràctiques"

5.2. Tipologies de projectes de dinamització musical

5.3. Recursos i estratègies per al seu desenvolupament

5.4. Disseny, difusió i avaluació de projectes de dinamització musical

Eixos metodològics de l'assignatura

Activitats Introductòries	Exposició oral a l'aula i a través del campus virtual
Sessió Magistral	Sessió magistral amb comentaris sobre audició enregistrada
Resolució de problemes, exercicis	Propostes creatives per inventar o seleccionar itineraris d'audició
Treballs	Treball individual sobre un període o compositor
Atenció personalitzada	Tutories i seguiment personalitzat

Sistema d'avaluació

Ha de la Música 40%

Tecnologia Musical 40%

Mètodes Educatius 20%

Per poder superar la matèria cal superar cadascun dels apartats per separat.

Bibliografia i recursos d'informació

Agosti-Gherban, C.; Rapp-Hess, C. (1988). El niño, el mundo sonoro y la música. Alcoy. Marfil.

Akoschky, J.; Alsina, P.; Díaz, M.; Giráldez, A. (2009). La música en la Escuela Infantil 0-6. Barcelona. Graó.

Alsina, P. (1997). El área de educación musical. Barcelona. Graó.

Alsina, P. (2007). "Educación musical y competencias: referencias para su desarrollo". Eufonía, n. 41 (pp. 17- 36). Barcelona. Graó

Bruner, J. (1991). Actos del significado: más allá de la revolución cognitiva. Madrid. Alianza.

Bruscia, K.E. (2007). Musicoterapia. Métodos y Prácticas. México. Pax México.

Cámara, A.; Díaz, M.; Garamendi, B. (1999). Propuesta curricular de Educación Musical. Educación Primaria. Bilbao.

Hargreaves, D.; Marshall, N.A.; North, A.C. (2005). "Educación musical en el siglo XXI: una perspectiva psicológica". Revista Eufonía 34 (pp. 8-32). Barcelona. Graó.

Hemsey de Gainza, V. (1972). La iniciación musical del niño. Buenos Aires. Ricordi. Hemsey de Gainza, V. (1977). Fundamentos, materiales y técnicas de la educación musical. Buenos Aires. Ricordi.

Hemsey de Gainza, V. (1986). La improvisación musical. Buenos Aires. Ricordi Americana.

Hemsey de Gainza, V. (2003). "La educación musical entre dos siglos: del modelo metodológico a los nuevos paradigmas". En línea: <http://www.udesa.edu.ar/files/ESCEDU/DT/DT10-GAINZA.PDF>. H

Molina, E. (1998). "La improvisación y el lenguaje musical" en Eufonía, n. 11. Monográfico Lenguaje Musical. (pp. 59-75). Barcelona. Graó. 259 Montserrat Hernández, M.D. (2009). Tesitura y repertorio vocal de los niños de 3 a 6 años en la comunidad de Madrid. Tesis Doctoral. Las competencias básicas". En línea: <http://www.redescepalcala.org/inspector/DOCUMENTOS%20Y%20LIBROS/COMPETENCIAS/LAS%20COMPETENCIAS%20BASICAS%20-%20NOGUERA.pdf>

Nordoff, P.; Robbins, C. (19779. Creative Music Therapy. New York. Harper and Row Publishers.

Ocaña, A. (2001). Recursos didáctico-musicales para trabajar en Primaria. Granada. Grupo Editorial Universitario.

Pahlen, K. (1974). La música en la educación moderna. Buenos Aires. Ricordi.

Palacios, F. (1997). Escuchar. 20 reflexiones sobre música y educación musical. Las Palmas. Fundación Orquesta Filarmónica de Gran Canaria. Pascual, P. (2002). Didáctica de la Música. Madrid. Prentice Hall.

Pastor, P. (1997). "La ideación en la educación musical". En Eufonía, Monográfico Creatividad / Improvisación. N. 8, julio 1997. (pp. 37-50). Barcelona. Graó.

Pujol i Subirà, M.A. (1995). L'avaluació de l'àrea de música. Vic.

Eumo. Ranson, L. (1995). Los niños como creadores musicales. México.Trillas.

Riu, N. (2000). El lenguaje musical. Propuestas didácticas para los tres ciclos de Primaria. Barcelona. Ceac.

Rodríguez-Quiles y García, J.A. (2003). "¿Es necesaria una Educación Musical para todos?". Revista LEEME. No. 12. En línea: <http://musica.rediris.es/leeme/revista/rodriguezja03.pdf> Rusinek, G. (2004). "Aprendizaje musical significativo". Revista Electrónica Complutense de Investigación en Educación Musical. Vol. I. N. 5. En línea: <http://pendientedemigracion.ucm.es/info/reciem/v1n5.pdf>

Savater, F. (1999). El valor de educar. Barcelona. Ariel. Scholes, P. (1984). Diccionario Oxford de la Música. Tomo I y II. Barcelona. Edhasa.

Seashore, C.E. (1967). Psychology of Music. New York. Dover Publications, Inc.

Serafine, M.L. (1988). Music as cognition: The development of thought in sound. New York. Columbia University Press.

Shuter-Dyson, R.; Gabriel, C. (1981). The Psychology of Musical Ability. London. Methuen.

Sloboda, J.A. (1990). The Musical Mind. The Cognitive Psychology of Music. Oxford. Oxford University Press.

Small, C. (1989). Música. Sociedad. Educación. Madrid. Alianza.